

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/212/2019
Identifikačné číslo spisu: 7510212917
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2020
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7510212917.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne KOSIT, a.s., so sídlom v Košiciach, Rastislavova 98, zastúpenej splnomocnenkyňou IURISTICO s.r.o., so sídlom v Košiciach, Cimborkova 13, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Matej Kukura, PhD., proti žalovanému P. A. trvale bytom v L., zastúpenému JUDr. Ivanom Jurčišinom, advokátom v Košiciach, Mlynská 26, o zaplatenie 2.260,04 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 8C/1/ 2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. apríla 2019 sp.zn. 2Co/231/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. apríla 2018 č.k. 8C/1/2011-308 žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 2.260,04 € s 9 % úrokom z omeškania od 25. júla 2009 do zaplatenia, všetko do 15 dní a žalobkyňi priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že v konaní bolo preukázané, že k vzniku škody došlo 6. novembra 2008, keď počas výkonu pracovných povinností žalovaného ako vodiča pri prejazde ľavotočivou zákrutou v areáli prevádzky triedenia odpadov žalobkyne, sa ním vedené motorové vozidlo zn. IVECO STRALIS ev. č. H. prevrátilo s naloženým kontajnerom na pravú stranu, v dôsledku čoho žalovaný utrpel poranenie hlavy, pravého ramena a zároveň došlo k poškodeniu vozidla. Pri prešetrovaní príčiny tejto škodovej udalosti bolo po vykonaní viacerých znaleckých posudkov ustálené, že v príčinnej súvislosti so vznikom škody bolo nesprávne upevnenie kontajnera na kontajnerový nosič, správnosť ktorého upevnenia mal povinnosť fyzicky skontrolovať žalovaný, ktorý bol o postupe pri upevňovaní kontajnera školený a povinnosti kontroly upevnenia si žalovaný bol aj vedomý. Preto súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 179 ods. 1 Zákonníka práce (zákona č. 311/2001 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „Zákonník práce“) ustálil zodpovednosť žalovaného za škodu vzniknutú na vozidle a podľa § 186 ods. 1 a 2 a § 188 Zákonníka práce mu uložil povinnosť na jej náhradu vo výške

rovnajúcej sa štvornásobku jeho priemerného mesačného zárobku, t.j. na 2 260,04 €. Keďže sa žalovaný dostal s plnením do omeškania, v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „Občiansky zákonník“) mu bola uložená tiež povinnosť na zaplatenie úroku z omeškania. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z. v znení zákona č. 87/2017 Z.z., a dnes už i zákona č. 350/2018 Z.z., ďalej len „C.s.p.“).

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 25. apríla 2019 sp.zn. 2Co/231/2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, potvrdil a zrušil výrok rozsudku o náhrade trov konania a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd sa vo veci samej v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie i jeho právnym posúdením veci. Pokiaľ šlo o žalovaným uvedené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. c/, b/,e/, f/ a h/ C.s.p., odvolací súd mal za to, že tieto nie sú dôvodné a zároveň pomerne systematicky uviedol dôvody, pre ktoré dospel k záveru o ich neopodstatnenosti.

4. Žalovaný podal proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, v ktorom namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.), ako i že došlo k porušeniu práva na zákonného sudcu (§ 420 písm. e/ C.s.p.). Uviedol, že v danom spore v konaní pred súdom prvej inštancie k zmene zákonného sudcu došlo v rozpore s čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), keď spor, v ktorom konala sudkyňa JUDr. Lea Svrčeková, bol na základe opatrenia predsedu súdu 4. decembra 2017 pridelený na konanie sudkyňi JUDr. Zuzane Sinčákovej. Rozsudok odvolacieho súdu je potom podľa neho nepreskúmateľný a arbitrárny, nebol riadne zistený skutkový stav vecí, a pretože v konaní na súde prvej inštancie, ani na odvolacom súde neboli odstránené rozpory, ktoré obsahujú znalecké posudky, nemalo byť vo veci rozhodnuté, ale na odstránenie rozporov malo byť nariadené nové znalecké dokazovanie ústavom (pričom jeho návrh v tomto smere, ako i jeho návrhy na vypočutie znalcov neboli akceptované). Navrhol preto rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Žalobkyňa navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), a to za splnenia podmienky jej zastúpenia i spísania dovolania na to zákonom určenou osobou (§ 429 ods. 1 C.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. V danom prípade vyvodil žalovaný prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie dovolacieho súdu, že k tvrdenej procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť dovolacej argumentácie žalovaného o vade zmätočnosti.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny

proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, resp. rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

9. Pod „procesným postupom“ sa v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol spor). Len ak je (takto interpretovaný) procesný postup nesprávny, môže byť strane sporu znemožnená realizácia jej procesných oprávnení (viď R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pojem „procesný postup“ principiálne nezahŕňa samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017, 8 Cdo 187/2017).

10. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu nesprávnosť, nepresvedčivosť odôvodnenia jeho rozsudku, ako aj záverov v ňom uvedených, vedúce podľa neho až k nepreskúmateľnosti (arbitrárnosti). K tomu dovolací súd uvádza, že pôvodne nejednotná rozhodovacia prax najvyššieho súdu viažúca sa k problému, či vady odôvodnenia súdneho rozhodnutia považovať za postup odnímajúci účastníkom konania možnosť konať pred súdom (a teda za jednu zo zmätočnosťných vád podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku - zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O.s.p.“) alebo len za tzv. inú vadu konania, majúcu za následok nesprávne rozhodnutie veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., viedla k prijatiu zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej (rozumej i v režime § 420 písm. f/ C.s.p.) za aktuálne.

11. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie.

12. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

13. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku o vyhovení žalobe, teda vo veci samej) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. Z odôvodnení rozhodnutí oboch nižších súdov, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. V odôvodnení dovolaním napádaného rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie, vrátane odpovedí na jednotlivé odvolacie námietky žalovaného (nevykonanie žalovaným navrhnutých dôkazov súdom prvej inštancie - kontrolné znalecké dokazovanie ústavom, výsluch znalcov, nesprávne zistenie skutkového stavu súdom prvej inštancie a ďalšie), náležite vysvetlil.

14. Najvyšší súd vzhľadom na to dospel k záveru, že skutkové ani právne závery odvolacieho súdu nie

sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a že odôvodnenie dovolaním napádaného rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 220 ods. 2 C.s.p.). Obsah spisu neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom zodpovedajúcim zákonu, pričom za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivo, o aký prípad tu však nešlo) .

15. Pokiaľ žalovaný vyvodzoval prípustnosť ním podaného dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. aj z nenáležitého zistenia skutkového stavu, ako aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, dovolací súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového (skutočného) stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, ako i nesprávne právne posúdenie veci vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. nezakladá (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017, R 24/2017, 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018).

16. Žalovaný dovolaním ďalej namietal existenciu zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. e/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. V skutočnosti tu ide o podržanie si dovolateľom jeho námietky uplatnenej už v odvolacom konaní, ktorej podstatou je to, že podľa žalovaného v konaní na súde prvej inštancie došlo k nezákonnej zmene sudcu prejednávajúceho daný spor, keď spor, v ktorom konała sudkyňa JUDr. Lea Svrčeková, bol opatrením predsedu súdu prvej inštancie č. SprR 37/2017 pridelený na konanie inej sudkyňi (JUDr. Zuzane Sinčákovej).

17. V súvislosti s posúdením opodstatnenosti tejto námietky dovolací súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované ako judikát R 59/1997, v zmysle ktorého neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania alebo rozhodovania veci, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p., posúdiť túto otázku samostatne. Tento záver najvyššieho súdu je naďalej aktuálny vo vzťahu k § 420 písm. e/ C.s.p.

18. Vo vzťahu k vecnej opodstatnenosti tejto námietky dovolací súd nemá inú možnosť, než odkázať na pomerne vyčerpávajúce vysporiadanie sa s ňou v bodoch 19. a 20. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, s ktorým niet dôvodu sa nestotožniť. Je nesporné, že dôvodom zmeny v osobe sudcu v danom spore bolo, že dovtedajšej sudkyňi prejednávajúcej spor JUDr. Lei Svrčekovej zanikla funkcia sudcu a v súlade s rozvrhom práce súdu prvej inštancie bol spor pridelený na ďalšie konanie (a rozhodnutie) sudkyňi JUDr. Zuzane Sinčákovej. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaný zaujalotť tejto sudkyne v konaní namietal a ani to, žeby v procese pridelenia jej veci došlo k akémukoľvek porušeniu zákona. Keďže v danom prípade bolo právo žalovaného na prejednanie a rozhodnutie sporu zákonným sudcom plne rešpektované, námietka, že v spore rozhodoval buď vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd nie je dôvodná (postráda vecný základ).

19. Zo všetkých vyššie priblížených dôvodov preto dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ C.s.p. odmietol.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku vo veci samej a 2 : 1 vo výroku o trovách dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.